

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ", ГРАД ДОЛНИ ЧИФЛИК

гр. Долни чифлик, област Варна, ул. "Трети март" 15, тел.: 051422765, e-mail: info-400126@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....

ДИРЕКТОР: Д. ЯНЕВА

П РА В И Л Н И К

**ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА
ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД**

УЧЕБНА 2026 / 2027 г.

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящият правилник е разработен на основание чл. 5, ал. 1 от Инструкция от 05.07.1996 г. на МОН за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета – ДВ, бр. 61 от 1996 г.
2. Правилникът се утвърждава от директора на училището не по-късно от началото на учебната година.
3. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно – технически средства, материали и вещества, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

РАЗДЕЛ I

ОБЛАСТ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВИЛНИКА

1. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в СУ “Васил Левски”, гр. Долни чифлик, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, работилниците, площадки и др.
2. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.
3. Отговорност за изпълнение на правилника носят училищните ръководства.

РАЗДЕЛ II

ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЪЛЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧАЩИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД УЧИЛИЩНО РЪКОВОДСТВО

1. Училищното ръководство е длъжно да осигурява на учениците напълно безопасни условия за обучение, възпитание и социализация:
 - да осигурява работа на учениците с напълно обезопасени машини и съоръжения;
 - да осигурява редовно и качествено провеждане на инструктажа за безопасността на труда и следи за спазване на съответните правила;
 - проверка на ел. уредите, инсталациите, противопожарните кранове, гръмоотводите с оглед противопожарната охрана и охраната на труда;
 - да не допуска провеждане на учебна часове с ученици извън предвиденото време в учебната програма;

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

1. В началото на всяка учебна година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите.
2. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.
3. Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т.н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутният лист за придвижване на групата.
4. Екскурзии се провеждат само с изправни МПС.
5. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите.
6. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците – ученици задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо възпитание или треньорите.
7. Преди провеждане на лабораторни упражнения учениците предварително се инструктират от преподавателя за безопасна работа.
8. При провеждане на часовете по труд и техника, учениците задължително се придружават от преподавателя.
9. Задължително е разглеждането на теми по Гражданска защита и Безопасност на движението в ЧК.
10. След приключване на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно – технически средства и осветления.
11. Незабавно се сигнализира директора за нарушена цялост на мебели и съоръжения за незабавното им привеждане в безопасен за учениците вид;
12. Дежурните учители идват на работа 30 минути преди започване на учебните занятия.
13. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата. В случай, че дежурният учител е възпрепятстван да изпълнява задълженията си, трябва да осигури свой заместник и да информира за това ръководството на училището.
14. Класните ръководители организират застраховането на учениците от паралелката.
15. Учителите по „Технологии и предприемачество“ при провеждане на учебните часове са длъжни да извършват необходимия инструктаж, да обучават учениците на правилна и безопасна работа; да вписват проведения с учениците инструктаж.

НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

(помощен и обслужващ персонал - работници и служители)

1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.

2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
4. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.
5. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място.
6. Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
7. Да не работят с машини, които не познават.
8. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд.
9. Периодично или за конкретен случай да се запознават изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място – машината на която работят.
10. Имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомяват за това прекия си ръководител.
11. Имат право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямат изискващата се правоспособност.
12. Задължително да се явяват на периодичен медицински преглед и изследване, когато за това им е съобщено или в друг конкретен случай.
13. Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази и повърхности.
14. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителски стаи и канцеларии задължително се почистват и проветряват.
15. Класните стаи и кабинети задължително се проветряват през всяко междучасие.
16. Класните стаи и кабинети задължително се почистват след приключване на всяка учебна смяна – проветряват се и се забърсват с влажна кърпа.
17. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярят всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищните сгради, а при констатиране на нередности незабавно уведомява училищното ръководство.
18. Преди началото и след края на учебните занятия работниците по поддръжка и ремонт задължително проверяват състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпват към отстраняването им, като своевременно уведомяват домакина и училищното ръководство.
19. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от чистачите след всяко междучасие.
20. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.
21. Чистачите измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, а също на изправни маси или стълби.
22. Качването или слизането при почистване на прозорците или подмяна на осветителни тела става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.
23. Белите дъски се почистват преди началото на всяка учебна година, ремонтират се през всяка ваканция и при необходимост.
24. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин, след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия.
25. Пердета, завеси, покривки, пътеки и килими се перат всяка ваканция.
26. Почистването на паркета става през ваканцията, като чистачките спазват правилата за работа с опасни химикали.
27. По време на работа с опасни химикали прозорците в кабинетите, класните стаи и залите задължително са отворени.
28. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно – технически средства, съоръжения, машини, печки и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.
29. Ремонт на ел. табла се извършва само след централно изключване на ел. мрежа.
30. След приключване на учебните занятия чистачките задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно – технически средства и осветление.
31. Обслужващият персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
32. До началото на учебната година задължително се осигуряват от длъжностното лице медикаменти за долекарска помощ.
33. При пожар, земетресения, авария, стихийно бедствие и други, чистачите от първия етаж обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуация на учениците.
34. За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения уреди, съоръжения, пособия, УТС и други, отговарящи на БДС.
35. Леснозапалими материали се съхраняват от домакина на строго определените за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.
36. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.
37. През есенно – зимния сезон стриктно да се спазва планът за работа през зимни условия – “План за осигуряване на нормален учебен процес през зимата” с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

УЧЕНИЦИ

1. Идват в училище 15 минути преди започване на учебните занятия.
2. При придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
3. При пресичане на улица "Първи май" до изхода на училището всеки ученик е длъжен да се огледа, послуша и ако не идва превозно средство, да премине.
4. Предвижването по коридорите и стълбищата в училищните сгради става само отдясно.
5. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат в класните стаи и училищните коридори.
6. Пет минути преди започване на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на преподавателя.
7. Категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците, както и катеренето по спортните съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание.
8. Организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището и спортните площадки става само в присъствието на учител. Ако топката попадне на улицата, ученикът внимателно излиза на уличното платно под наблюдението на учителя.
9. Забранява се на учениците при отсъствие на учител да вдигат шум в класните стаи.
10. Забранява се на учениците да консумират закуски в училищната сграда.
11. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително и стриктно спазват указанията на класния ръководител или учителя.
12. Забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно – технически средства в отсъствието на учител.
13. Категорично е забранено на учениците да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или електрически ключове са длъжни незабавно да уведомят класния ръководител, учител или училищното ръководство.
14. По време на междучасие не се допуска отваряне на прозорци, освен на този до бюрото на учителя, тъй като това крие опасност за живота на учениците. Забранява се отварянето на прозорци в коридорите. Не се допуска качване по прозорците, навеждане през тях и хвърляне на отпадъци или други предмети.
15. Забранено е внасянето в училище от учениците на ножчета, приспособления за игри с остри предмети и използване на такива за игра в междучасията.
16. Не се допуска игра с топки и други спортни пособия в класните стаи и коридорите, пързаянето по мозайката и парпетите по стълбищата, каране на ролкови кънки, ролери и др. по коридорите на училището.
17. В часовете, които се провеждат в училищната лаборатория по природни науки, поради повишена опасност от вредни вещества, пожар, взрив, учениците следва да спазват указанията на учителя. Всички стъкла и банки да са картотекирани и да имат четливо написани етикети за съдържанието в тях, както и указания за работа с тях.
18. С цел осигуряване на пожарна безопасност, учениците са длъжни стриктно да спазват противопожарната наредба на директора на училището, както и действащите правила и предписания на Районна служба „ПБЗН“:
 - по всяко време (преди започване и след завършване на учебните занятия, в междучасията) се забранява игра с ел. ключове, контакти, ел. табла, съединяване на жици на счупени контакти за опит да се пускат в действие;
 - не се допуска ползването на отоплителни уреди;
 - абсолютно е забранено пушенето на цигари в сградата и тротоарите около нея, паленето на огън в учебните стаи и двора на училището с цел игра и развлечение;
 - не се разрешава игра с пожарогасителите и пожарните кранове в сградата;
 - при възникване на пожар или авария учениците са длъжни да спазват указанията на учителя и да изчакат пристигането на екипите на Районна служба „ПБЗН“. При възможност до идването на огнеборците, педагогическите специалисти, непедagogическия персонал и учениците могат да започнат гасене на пожара с наличния инвентар (вътрешен противопожарен кран, пожарогасители, кофпомпи, пясък, азбестови одеяла и др.).
19. По време на извънучилищни дейности учениците изпълняват указанията на учителите, които ги придружават. Особено внимание се обръща на учениците да спазват всички указания за безопасност на движение в града.
15. В случаи на ученици в риск или жертви на насилие, пътно-транспортно произшествие и др., при което има пострадали ученици, веднага се уведомяват директора, а в негово отсъствие – зам. директора на училището, който от своя страна информират МВР, РУО и регионалните структури на органите за закрила на детето.

ГЛАВА ВТОРА

УСЛОВИЯ, ИЗИСКВАНИЯ И ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНО И ЗДРАВΟΣЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.
2. Правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за специфични производства и дейности, както и за отделни машини, съоръжения и работни места, се разработват и утвърждават от работодателя. Те не могат да противоречат на нормативните изисквания и се обявяват по подходящ начин на работните места.
3. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, не се допускат на работа.

4. При нарушаване на правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се носи отговорност.
5. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят или съответното длъжностно лице подлежат на наказание.
6. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.
7. Учителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на съоръжения, машини и други, както и заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
8. Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.
9. Учителите по физическа култура и спорт подготвят и изискват от училищното ръководство и помощния персонал извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия във физкултурния салон и училищния двор - спортните площадки: шведска стена, греди, успоредки, кон, кози, трамплини, въжета, халки, баскетболни кошове, оградна мрежа на волейболните игрища, футболни врати и други. Годността на същите се проверява от комисия, а тези които не могат да се поправят, се бракуват.
10. При изпълнение на физически упражнения, особено на тези с по-сложен характер, да се съблюдават изисквания, за помощ и пазене на учениците от страна на учителя.
11. Спортните уреди във физкултурния салон при ползване задължително да се обезопасят с постелки.
12. Забранява се влизането във физкултурния салон без присъствието на учител, качването и ползването на спортните уреди по време на учебния час от повече от един ученик, както и катеренето или висенето по баскетболните табла или рингове, футболни врати и по оградна мрежа на волейболните игрища.
13. Спортни уреди и пособия да не използват преди учителя да е разрешил работа с тях, а при работа с гюлета, гирички, топки, тояжки и други задължително да се спазват указанията на учителя, за безопасността на всички ученици.
14. В часовете по физическо възпитание учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и със спортен екип и със спортни обувки /гуменки, кецове, маратонки/, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава в часовете носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика и околните при изпълнението на физически упражнения както и използването на различни предмети и пособия, които не са изискани от учителя и пречат за нормалното провеждане на часа.
15. Учителите по физическо възпитание и спорт трябва да осигурят добро предварително разгрътане с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.
16. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес.
17. Учителите по физическо възпитание не носят отговорност за травми и наранявания по време на междучасията и при неспазване на указанията за безопасност.
18. В края на всяка учебна година комисия в състав:
Председател: Траян Томов
Членове: Румяна Хараламбева, Иван Иванов, Николай Стефанов, Стоян Стоянов, Тинка Стойчева
проверява състоянието на училищната сграда и всички съоръжения, физкултурни пособия, апарати, учебно-технически средства, уреди, машини, осветителни и отоплителни инсталации, съставя протокол и прави предложение за ремонт или бракуване.
19. В началото на всяка учебна година комисия в състав:
Председател: Траян Томов
Членове: Милен Великов, Пламен Йовчев, Стоян Стоянов, Румяна Хараламбева
проверява състоянието на всички видове инсталации, машини и съоръжения, готовността за започване на учебни занятия и съставя протокол, който се представя на директора.
20. В началото на всяка учебна година класните ръководители по време на провеждане на първия час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на машини, уреди, съоръжения, физкултурни пособия и други.
21. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или бракуват всички машини, уреди, съоръжения, учебно-технически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.
22. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пясък, луга, лопати и кирки.
23. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда, директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.
24. При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.
25. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от ученици незабавно уведомяват класния ръководител и училищното ръководство.
26. Не се възлага изпълнението на заваръчни работи и не се назначава като заварчици лица, които нямат свидетелство за правоспособност за съответната професия и специализация, както и необходимата степен на правоспособност.
27. Забранено е да се извършват електрозаварки на открито по време на дъжд или гръмотевици.
28. Корпусът на генератора или трансформатора, пусковият реостат и предметът за заваряване да бъдат заземени или занулени, в зависимост от системата на електрозахранване.
29. Всички проводници да бъдат изолирани и сеченията им да отговарят на допустимия минимум.

30. Проводниците на генератора или трансформатора до таблото трябва да са предпазени от механични повреди, а проводниците, които водят от апарата до масата на заваръчния предмет, трябва да бъдат многожилни, с мека и гъвкава броня.
31. При прекъсване на работа електроженният апарат да не се оставя под напрежение.
32. Бутилките със стъстени газове да са разположени минимум на 10 м от източници на открит огън, както и да се избягва пряко въздействие на слънчева светлина върху тях.
33. Вентилите на кислородните бутилки не трябва да се пипат с намазнени и намаслени ръце и да не се изтриват с намаслени конци.
34. Забранено е инсталирането на електрозаваръчните кабели съвместно с газозаваръчните маркучи и тръбопроводи.
35. Около опасни места трябва да бъдат поставени здрави парапети и огради, плакати, предупредителни знаци, светлинни и звукови сигнали и други, които предупреждават учениците за опасността.
36. Забранено е на майсторите и работниците да възлагат на учениците изпълнение на строително-монтажни работи на височина над 5 метра, посредством временни монтажни приспособления или непосредствено на елементи от конструкцията.
37. Забранено е свалянето и качването на ученици с товарни асансьори.
38. Забранено е на лица под 18 години да работят с вибрационни инструменти.
39. Забранена е работа на ученици с монтажен пистолет.
40. Преди започване на работа учениците трябва щателно да огледат състоянието на работното място.
41. Забранено е поливането с вода на пода през летните дни за почистване или охлаждане.
42. Лицата, които обслужват електрически уредби и съоръжения и извършват и ръководят работи с тях, трябва да имат необходимата техническа правоспособност или разряд за заеманата длъжност.
43. Парните и водогрейните котли и съоръженията им се обслужват от лица, които са обучени и притежават предвидената степен на правоспособност.
44. За отговорник по експлоатацията на енергийните уредби и съоръжения се определя лице с подходяща квалификация от средата на инженерно-техническите работници, което осигурява изпълнението на правилника.

Раздел I

Изисквания към машини, съоръжения и работни места за безопасна работа

1. Да се извършва от помощния персонал навременно и редовно почистване и измиване на физкултурния салон, съблекални и спортни площадки.
2. Във физкултурния салон се влиза организирано и с чисто игрално облекло.
3. Преди започването на учебния час по физическо възпитание се забранява разместването и изнасянето на спортния инвентар и ползването му без разрешение на учителя.
4. Кабинетите и лабораториите по химия, физика и други трябва да имат в непосредствено съседство хранилище.
5. Обезопасени машини и съоръжения са тези, които са механично обезопасени, електробезопасени, пожаро и взривообезопасени и тези, при които е осигурена защита срещу опасностите като:
 - въздействие на ниска или висока повърхностна температура;
 - отделяне на вредни вещества и влага във въздуха на работното място;
 - нарушаване на микроклимата;
 - въздействие на шум, вибрации и други.
6. Пространството, в което постоянно действат или периодически възникват опасни за здравето на човека фактори, е опасна зона за увреждане, която може да бъде постоянна или променлива.
7. Учебните работилници, кабинети, лаборатории, физкултурни салони и други подобни, трябва да бъдат напълно механично, електро- и пожаробезопасени.
8. Задължително е спазването на изискванията на ПБТ и инструкциите за безопасна работа, с които учениците трябва да бъдат запознати.
9. Всички учебно-технически средства да се използват по своето предназначение и съобразно изискванията по БХТ.
10. На работните места до машините да има шкафчета, маси и други за поставяне на чертежи, инструменти, заготовки, обработени детайли и други.
11. Подът около машините да бъде равен, нехлъзгав и почистен.
12. Складиране на дървен материал и отпадъци в близост до дървообработващите машини не се допуска.
13. Забранява се използването на стъстен въздух за почистване на машините и около тях от прах и стърготини.
14. Около машините с "обратен удар", които могат при известни условия да изхвърлят обратно обработеният детайл на се позволява разполагане на други машини.
15. Детайлите, които подлежат на обработване, да се поставят около машините на такава височина, че да не е необходимо ученикът постоянно да се навежда до пода. Забранено е да се изправят до стените дъски, греди и други материали.
16. Забранено е съхраняването на дървени и други детайли върху машините, механизмите и огражденията.
17. Преди да започнат работа учениците са длъжни да почистят работните площадки около машините, да подредят материала за обработка, да проверят състоянието за техническата безопасност и изправност на машините. За всяка констатирана неизправност се уведомява ръководителят.
18. Забранено е пушенето в работилниците и в близост до тях.

Механично обезопасяване

1. Машините, съоръженията и работните места в учебните работилници, лаборатории и кабинети трябва да бъдат напълно обезопасени, съгласно изискванията на действащите правилници и нормативни документи за съответните дейности и видове работи.
2. За всяка машина трябва да има окачена на видно място инструкция за безопасна работа.
3. Механичното обезопасяване на машините и съоръженията се осигурява чрез следните технически средства:
 - Ограждащи устройства (трябва да бъдат сигурни, здрави и стабилно закрепени);
 - Блокировки, предпазни и ограничителни устройства;
 - Сигнализация за опасност;
 - Дистанционно управление;
 - Специални устройства за безопасност.
4. Забранена е употребата на длета и чукове с побитости и несигурно закрепени дръжки.
5. Преди започване на учебната практика внимателно да се проверява състоянието на машините и съоръженията, блокиращите и сигналните устройства, пусковите и спиращите механизми, състоянието на режещите и други инструменти, наличието и закрепването на предпазните екрани и капаци, електрообезопасяването и др.
6. Движещите се части на машините и съоръженията трябва да бъдат подходящо обезопасени със сигурно закрепени ограждения или кожуси.
7. Местата, които се обезопасяват, да се боядисват с червен или друг подходящ цвят, който сигнализира за опасност при снет предпазител.
8. Всички предпазители, капаци и ограждения да са закрепени стабилно. Недопустимо е произволното им сваляне.
9. Огражденията (капаците) да имат блокиращо устройство, което да изключва работата на машината, когато са отворени.
10. Когато машината няма конструктивно защитно устройство против нараняване на очите, да се ползват подходящи и удобни защитни очила.
11. Наличието и състоянието на защитните средства, намиращи се в експлоатация да се проверява на всеки три месеца.
12. Забранява се използването на неизпитани защитни средства и натакива, за които срокът за периодично изпитване е изтекъл.
13. Не се допуска свалянето на защитните покрития през време на работа на машините.
14. Учениците трябва да работят само с напълно обезопасени машини, а работата да се извършва с повишено внимание и под постоянното наблюдение на ръководителя.

Електрообзавеждане и електробезопасност.

1. Електрическите уреди, съоръжения, инсталации и съставлящите ги елементи по устройство и изпълнение да отговарят на изискванията на Правилника за устройството на електрическите уредби, на стандартизационните документи, както и да са съобразени със специфичните условия на експлоатация и изисквания за поддържане и ремонт.
2. При необходимост да се вземат допълнителни технически и организационни мерки, включително и използване на средства за индивидуална защита.
3. Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддържане на електрическите уреди, електрическите съоръжения, електрическите инсталации, електрическите проводни и други.
4. Да се осигурят електрическите уреди и съоръжения, машините, инструментите, инсталациите, осветителните тела и други срещу опасността да предизвикат пожар чрез изпълнение на ел. частта им в съответствие с изискванията за пожаро- и взривоопасната зона, където се използват.
5. Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяването трябва да бъдат проверявани най-малко два пъти в годината.
6. Включването и изключването на напрежението за електроконсуматорите в работилниците и лабораториите трябва да се извършва от централното табло.
7. Включването и изключването на машините в електрическата мрежа се извършва от учителя, водещ учебната практика, при съблюдаване на мерките за безопасност.
8. В работилницата по дървообработване осветителните тела, електродвигателите, пусковите устройства, разпределителните табла и инсталациите към тях да бъдат в изпълнение, съответстващо на противопожарните норми.
9. Корпусите на дървообработващите машини да бъдат допълнително заземени към заземителен контур.
10. Подвижните и носими машини и приспособления да се пренасят след изключването им от електрическата мрежа и напълно спрял двигател. Да се пускат в движение, само когато са здраво захванати.
11. Забранено е на учениците да пипат и извършват поправки и ремонт по ел. инсталации на машините.
12. Забранява се полагането на захранващ кабел върху и под строителни материали, обзавеждане, по проходи, пътеки, пътища и други места, където е възможно увреждането им.
13. Всички електроразпределителни и пускови табла, кабели и инсталации след демонтиране и преместване на работната машина незабавно да бъдат изключвани от напрежение.
14. Кабели и проводници, които не захранват механизми или електрическо осветление, задължително да се демонтират, а не само да се изолират.
15. Забранено е използването на земята като фазов или нулев проводник в електрическите уредби с напрежение до 1000 волта.
16. Задължително се изготвят инструкции за безопасна работа с ръчни електрически инструменти, преносими електрически лампи и трансформатори, за изискванията към условията, на които трябва да отговарят тези

инструменти, за изискванията към напрежението според условията на работната среда и произтичащите от всичко това специални мерки.

17. Забранява се включването на няколко машини с общ прекъсвач.
18. Не се допуска работа с неизправни електрически щепселни съединения, ключове, шнуrowe и кабели.
19. Обслужването и поддържането на електрическите уредби, съоръжения, инсталации и ел. проводници се извършва от лица с необходимата техническа правоспособност, притежаващи изискваната квалификационна група и да са медицински освидетелствани.
20. Спазването на изискванията, включени в правилника за безопасност на труда е задължително.

РАЗДЕЛ II

Хигиенни и здравословни изисквания за работните места и за учебно-производствената дейност на учениците.

1. Работните места и видовете дейности на учениците да са съобразени с изискванията на нормативните документи.
2. Забранява се увеличаване продължителността на учебния час и съкращаване на почивките.
3. Забранено е разположението на работилниците в сутеренни и влажни помещения.

Учебна среда и учебен процес.

1. Учебните кабинети, лабораториите, физкултурните салони и други подобни трябва да бъдат в помещения с благоприятни условия за работа, което ще осигурява минимално напрежение на нервната система и сърдечно-съдовата дейност на ученика, ще намалява умората, а от там и опасността от злополуки.
2. Задължително е да се осигуряват дървени скари при циментов и земен под, върху който да стоят учениците по време на работа.

Общи изисквания.

1. Учебните кабинети, работилници, лаборатории, физкултурни салони и други подобни трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление /естествено и изкуствено/, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и други.
2. За всеки ученик да се осигурява минимална кубатура 13 и площ 4м³. Допуска се най-малка височина на учебните работилници 3,5м.

Микроклимат – температура, влажност и скорост на въздуха.

Отопление и вентилация.

1. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС 14776-87.
2. Да се спазват оптималните норми на работните места за температура и скорост на въздуха в зависимост от категорията работа и периода на годината.
3. когато поради технически или други причини не е възможно да се осигурят оптималните норми, да се спазват допустимите норми за:
 - температура и скорост на въздуха през студения период за относителна влажност на въздуха на постоянните работни места между 30 и 75%;
 - скорост на въздуха и постоянните работни места през топлия период;
 - относителна влажност на въздуха на постоянните работни места през топлия период.
4. На постоянните работни места в помещения със значително отделяне на влага се допуска през топлия период повишение на допустимата относителна влажност на въздуха до 75%. Температурата на въздуха на тези работни места не трябва да превишава 28°C за категории работа 1 и 2 и 26 °C за категория работа 3, независимо от температурата на външния въздух.
5. Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещения с помощта на отоплителни тела, които не трябва да влошават микроклимата. Печките да отстоят от горими и трудно горими конструкции и мебели най-малко на 80см.

Естествено и изкуствено осветление.

1. Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.
2. Помещенията, в които е обективно доказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление, трябва да се осветяват през деня със смесено осветление.
3. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС 1786-84.
4. Аварийното и евакуационното осветление трябва да се захранват от независим източник на напрежение или да се превключват автоматично към него при внезапно изключване на работното осветление.
5. Да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхност в кука, както следва:
 - класни стаи, учебни кабинети, лаборатории в средата на дъската 500, на работните маси и чинове 300;
 - кабинети по рисуване на дъската 300, на работните маси 500;
 - кабинети и стаи на преподавателите 200;
 - физкултурни зали на пода 200;
 - детски заведения – приемни 200, занимални 200;
 - други помещения – вестибули и гардеробни на пода 150, стълбища на пода 50;
 - административни помещения 400.
6. В кабинетите и лабораториите по химия, физика и други е наложително наличието на резервно осветление, което трябва да се осигурява от независим източник.

Шум и вибрации.

1. Да се спазват допустимите стойности на нивата на шума.
2. Да се спазва допустимата продължителност на пребиваване на учениците в производствени и учебно-производствени помещения и на работните места в зависимост от нивото на шума.
3. При обучение на ученици до 15-годишна възраст не се допуска пребиваването им на места, където звуковото ниво на шума превишава 70 дБ "А".
4. Пребиваването на ученици над 15 годишна възраст за една смяна в условията на шумово въздействие с ниво над 70 дБ "А" да бъде съобразено с нормите, посочени в Приложение №2 към чл.6, ал.2 от Наредба №14 от 10.08.84 г. на МНЗ и МНП, като се осигуряват 10-15 минути почивка в специално предназначени за целта помещения.
5. Почивките да се осигуряват след всеки 1 час работа на учениците от 15 до 16 г., след всеки 1,5 часа за учениците от 16 до 17 г. и след всеки 2 часа за учениците над 17 г., като се включат в работното време.
6. Да се полагат всички усилия и технически решения за премахване или обезшумяване на източниците за шум.
7. Използване на индивидуални средства за защита от шума се разрешава за ученици над 16 – годишна възраст на работни места с нива на шума над 70 дБ "А", но не повече от 85 дБ "А".
8. Да се извърши измерване на вибрациите по методите, регламентирани в БДС.
9. Да се осигурят допустимите стойности на вибрациите на работните места в зависимост от характера и направлението на действията им, възрастта и пола на учениците.

Вредни вещества.

1. Да се съхраняват с голяма орговорност в отделни специални за целта помещения, снабдени със стелажи, съдове за дозиране, неголеми шкафове, съоръжения за преливане, вентилация, подходящ начин за отопляване, противопожарно обзавеждане с инвентар, приспособления за промиване на очите, аптечка с медикаменти за първа помощ и други.
2. Работещите в тях да са запознати с техните свойства и правилата за работа, като се подлагат на специален инструктаж.
3. Повдигането, пренасянето и манипулирането с такива видове да се извършва със специално работно облекло, защитни обувки, предпазни престилки, ръкавици и очила.
4. Забранява се пренасяне на вредни вещества в счупени или повредени опаковки.
5. Съдовете, в които се съхраняват вредните вещества, да са снабдени с трудно премахващи се надписи с названието на веществото.
6. При разливане на вредно вещество, същото да се почиства по безопасен начин, а след почистване задължително и промиване на замърсеното място с вода.
7. Забранява се изхвърляне в канализацията на отработени разтвори, съдържащи отровни вещества, разяждащи химикали и други подобни.
8. Забранява се на младежите и девойките до 18 – годишна възраст да работят или престояват при наличието на вредни вещества във въздуха над пределно допустимите концентрации.
9. Да не се възлагат на учениците до 18 – годишна възраст дейности, при които има дори само контакт с вредности, посочени в Приложение №3 към чл.8 от Наредба №13 на МНЗ от 1992 г.
10. Съдържанието на вредности във въздуха на работната среда да бъде колкото се може по-малко, за да може да се отстрани вредното му въздействие.

Йонизиращи лъчения и електромагнитни полета.

1. Да не се възлагат дейности на подрастващите до 18- годишна възраст, при които има контакт с йонизиращи лъчения и канцерогенни вещества.
2. На учениците до 18- годишна възраст не могат да се възлагат дейности, при които има контакт с електромагнитни полета с наднормени нива, съгласно санитарно-хигиенните норми и стандарти БДС 4525-78.

Физическо натоварване.

1. Категоризацията на работата за учениците се извършва в зависимост от физическото натоварване.
2. Не се допуска провеждане на учебна практика с учениците извън предвиденото учебно време в учебната програма, както и в неучебни, празнични и почивни дни.
3. Забранено е вдигане и пренасяне на тежести от учениците, освен нормативно регламентирани изключения за това.
4. За учениците до 18- годишна възраст не се разрешава работа, свързана с повдигане и пренасяне на тежести.
5. Забранена е работа, свързана с пренасяне на тежести над посочените норми за физическо натоварване на работниците – ДВ, бр.25 от 1971г., изм. и доп.бр. 58 от 1979г.
6. При провеждане на трудова дейност за учениците от 15 до 18 години се допуска повдигане и пренасяне на тежести само като спомагателни операции във връзка с подготвителната дейност и готовата лично изработена продукция при спазване на изискванията на горесцитираните норми и Наредба № 15 от 10.08.84г. на МНЗ и МНП за хигиенните изисквания и норми при производствено обучение и трудовата дейност на учениците –непубликувана. Сумарната продължителност на тази работа не може да надвишава 1/3 от общото работно време.
7. В средата на работния ден се осигурява почивка 15-20 минути /освен обедната/, която влиза в работното време.
8. Пренасянето на един и същи товар от двама ученика едновременно се допуска при условие, че теглото му не надвишава два пъти нормата за съответния пол и възраст.

Санитарно-битово осигуряване.

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.
2. За осигуряване на личната хигиена на работниците и служителите да се осигурят санитарно-битови помещения.

3. Да се поддържат в добър вид съблекалните, помещенията с душеве и умивалници, помещенията за почивка, тоалетните и в изправност шкафчетата, душовете, бойлерите и други.
4. Да се спазва от всички – педагогически, непедagogически персонал и ученици, въведения режим за труд и почивка.
5. Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.

Водоснабдяване и канализация.

1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенно - санитарни, питейно – битови и противопожарни нужди.
2. Да се поддържа в изправност водопроводната инсталация и канализационната система.

Карти за условията на труд.

1. Да се извършва оценка на условията на труд, като същите се определят чрез данните от съществуващите паспорти на условията на труд и от други измервания и оценки, с давност не по-голяма от три години и да се извършват от специализирани лаборатории.
2. Контролът по измерването на елементите от условията на труд се осъществява от контролните органи на МЗ и МТСГ.
3. За всяко работно място, работна зона на учениците да се състави карта за условията на труд с параметрите на работната среда според наредбата за комплексното оценяване на условията на труд.

РАЗДЕЛ III

ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Създаване на условия за недопускане на пожари

1. Да изготви противопожарна Наредба, която да се утвърди от Директора на учебното заведение.
2. Противопожарна Наредба да се спазва от всички задължително.
3. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство.
4. В Наредбата да бъдат включени и следните раздели:
 - ✓ Противопожарни изисквания към помещенията.
 - ✓ Помещения за учебно – възпитателна дейност.
5. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.
6. Леснозапалимите течности да се съхраняват в подходящи, негорими шкафове.
7. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.
8. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване при евакуация.
9. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за използване.
10. Да се спазват най-строгите изисквания за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.
11. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същия да бъде поставен на видно място в училищната сграда на всеки етаж и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година

Летни лагери и почивни станции за деца и ученици.

1. Летните лагери и почивни станции за ученици трябва да бъдат осигурени със средства за гасене на пожари и телефонна връзка.
2. Забранено е настаняването на ученици в сгради, неосигурени с вода за гасене на пожар.
3. Сградите по възможност да бъдат негорими, а дървените не по-високи от един етаж.
4. Сградите да имат най-малко два изхода, водещи непосредствено навън.
5. В горими сгради се допуска настаняване до 50 лица.
6. Забранено е устройването на кухни и перални помещения в дървени сгради, заемани от учениците, както и настаняването на персонал, устройването на складове, работилници и други подобни в сгради, където са настанени ученици.
7. В помещения, заети от учащи се и в близост до тях е забранено паленето на огън и използване на открити огненоизточници.
8. Обслужващият персонал да бъде запознат с правилата за противопожарна охрана и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар.

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия – тържества, вечери и други.

1. Помещенията за масово събиране на хора в учебно заведение са кино и видео зала, физкултурен салон, стол, концертна и семинарна зала, учителска стая и други.
2. Помещенията в които се провеждат масови събирания, трябва да бъдат от I и II степен пожароустойчивост. Трябва да имат най-малко два изхода за навън и спазени всички други изисквания за евакуация на хора.
3. Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка на стени и тавани.
4. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени всички необходими средства за пожарогасене.
5. През време на масовото мероприятие при учениците трябва да присъства представител на училищното ръководство, който да следи и отговаря за спазване на всички правила по противопожарната охрана.
6. При провеждане на масовото мероприятие е забранено:
 - Осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да причинят пожар;
 - Да се гаси напълно светлината в помещението;
 - Разполагане на маси, столове и други предмети в помещението по начин, който ще затрудни бързото му напускане от присъстващите.

7. Украсата с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спази всички изисквания за електро- и пожаробезопасност.

РАЗДЕЛ IV

Работно облекло и предпазни средства.

1. Предпазните средства и работното облекло се осигуряват съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове и се ползват само по предназначението им в работно време.
2. Разходите по доставката и поддържането на работното облекло и предпазните средства са за сметка на работодателя и от бюджета на учебното заведение.
3. Да се поставят където е необходимо, предупредителни знаци и надписи.

РАЗДЕЛ V

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории с машини, съоръжения и инструменти, в детските градини и други работни места и дейности.

Училищният директор утвърждава разработените правила за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории с машини, инструменти, съоръжения и други.

Безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории – общи изисквания.

Кабинет и лаборатория по химия.

1. Учениците да бъдат запознати с несъвместността на химическите вещества.
2. На шкафовете, в които се съхраняват отровни, самозапалващи се, взривни, радиоактивни и други вещества, да се поставят знаци по БДС за опасност.
3. Във всяка химическа лаборатория трябва да бъде монтирана общообменна вентилация.
4. Отровните вещества да се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключават с надписи и знаци "отрова". Леснолетливите течности да се съхраняват на хладно и тъмно място.
5. Забранено е оставянето на химически вещества без етикет.
6. Да се спазват от учителя нормативите за допустимото количество опасни и отровни за здравето вещества.
7. Химическите лаборатории да са разположени и оборудвани, съгласно санитарните норми и изисквания.

Физкултурен салон и площадка.

1. Уредите да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
3. Баскетболните табла, ханбалните врати, волейболните колони и други да бъдат закрепени здраво или стабилизирани с тежести.
4. Траповете за скачване да са дълбоко разкопани.

Безопасна работа в кабинети по време на часове по ТТ

1. За обучение по ТТ в кабинети се допускат ученици, които са преминали начален инструктаж по БХТ и ПО по утвърдена програма.
2. Не се допуска учениците да работят без наблюдение на учителя.
3. Не се допуска оставяне на ученици през време на почивките в кабинети без присъствие на учител.
4. За всяка машина, съоръжение, работа с инструменти и други се поставя на видно и удобно за четене място инструкция за безопасна работа.
5. Подборът на най-подходящ инструмент се извършва шателно и под надзора и контрола на учителя.
6. Забранено е на лица под 18 години да работят с вибрационни инструменти с монтажни пистолети.
7. Всички ръчни инструменти, които имат заострени краища за дръжки, като пили или ножовки, трябва да имат дръжки по размери с бандажни пръстени.
8. Подаването на ръчни инструменти от един ученик на друг да става с повишено внимание и по безопасен начин.
9. Отстраняването на всички отпадъци от машините трябва да става само при спряна машина.
10. Настройката на машините, закрепването на детайлите за обработка и инструментите, снемането им, почистването им и други да става само при спряна от движение машина.
11. Редовно, всеки път да се проверява здравето и сигурно захващане на детайла за обработка и режещия инструмент.
12. Забранено е поставянето на предмети върху паралелите на машините.
13. Забранено е придържането на обработваемия детайл с ръце по време на обработка или спирането му от движение.

Извънучилищна дейност.

1. При организиране на извънучилищни мероприятия ръководителят на групата да изготви и представи на директора план за провеждане на мероприятиято.
2. Извънучилищно мероприятие се провежда след издадена от директора писмена заповед и проведени инструктажи с учениците.
3. Директорът определя и запознава придружителите на групата с конкретните им задължения за осигуряване на безопасното провеждане на извънучилищното мероприятие.

Организирано придвижване на деца, ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в превозни средства.

1. Задължително е спазването на изготвения и утвърден от директора план на Комисията по безопасност на движението, охрана на труда и защита при природни и други бедствия.

Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие.

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.
2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска самостоятелно от ученици или учители.
3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по-устойчиви на въздействието.

4. След преминаване на първия трус незабавно да се изключат отоплителните и нагревателните уреди в класните стаи, канцелариите, коридорите, работилниците, кабинетите, лабораториите и други.
5. След преминаване на първия трус под ръководството на учителите организирано, при спазване на плана за евакуация да се напуснат класните стаи.
6. Да се слиза само по стълбищата, без да се ползва асансьорът.
7. След напускане на сградата да не се застава на разстояние, по-малко от височината ѝ.
8. Задължително е спазването от всички – трудов колектив и ученици на противопожарната наредба, утвърдена от директора.
9. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана, като се посочи и адресът на училището.
10. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.
11. Организирано и без паника да се евакуират учениците, съгласно плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка.
12. Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа.
13. Директорът на училището и учителите напускат последни училищната сграда, след извеждане на всички ученици.
14. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.
15. При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите на СПАБ за следното:
 - Има ли ученици неизведени от класните стаи и къде;
 - Кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
 - Местата за съхраняване на леснозапалими течности, документация, ценно имущество и други.

ГЛАВА ТРЕТА

Инструктажи и обучения по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана

1. Училищният директор задължително с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи, техният обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат.
2. Инструктажите се провеждат от длъжностни лица с техническо или друго подходящо образование и съответен опит през време на работа, като разходите за това не са за сметка на инструктираните.
3. Инструктажи за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд се провеждат от учители и от оторизирани лица, както и от ученици, педагогически и непедагогически персонал или лица от други организации извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:
 - Ремонт, монтаж и демонтаж на машини, апарати и съоръжения;
 - Ремонт на различните видове инсталации - електрически, отоплителни, вентилационни, климатични, аспирационни, водопроводни и канализационни;
 - Строително-монтажни дейности на училищната сграда или двора на училището;
 - Товаро-разтоварни или транспортни дейности.
4. С всички работници, служители и ученици да се проведат инструктажи за безопасни условия на възпитание, обучение и труд и безопасните методи на работа.
5. Работниците и служителите, работата, на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други технически съоръжения, задължително да се инструктират, обучат и положат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
6. Училищният директор даа организира провеждането на периодично обучение и инструктаж по правилата за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
7. Задължително е документирането на проведените видове инструктажи.
8. Не се допускат на работа лица, които не са инструктирани.
9. Контролът по спазването на изискванията за организацията, реда и условията за провеждане и документиране на видовете инструктажи се осъществява от училищния директор.
10. Въвеждането, воденето, съхранението и контролът по документацията на дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на обучение и труд се изпълнява от директора на училището или от упълномощено длъжностно лице.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА **ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ**

1. За трудови злополуки се счита всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждания на здравословното състояние настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.
2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.
3. За всяка трудова злополука самият пострадад или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор.
4. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.
5. Директорът на учебното заведение организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионалните заболявания по установения в Република България ред.
6. училищният директор незабавно уведомява РИО на МОН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.

7. Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионалните заболявания се вземат от училищния директор.

ГЛАВА ПЕТА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ

1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хората при трудовата им дейност, утвърдени от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи.
2. Спазването на Правилата за оказване на първа долекарска помощ е задължително.
3. При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага медицински екип на БП. Да не се правят опити за ограничване на гърчовите движения и свестяване (пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето), да се изнесе на свеж въздух пострадалият и да не се дават течности и вода през водата.
4. При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет.
5. При колапс да се напласка лицето и да се напърска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.
6. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицински екип, като се отстраняват наблюдателите и се оставят само двама преки свидетели на произшествието.
7. При повръщане да не се дават вода или течности през устата.
8. При удар от електрически ток да се освободи пострадалия от проводника при сигурни предпазни мерки – с дървен предмет. Пострадалият да се постави на пода с обърната на страни глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване уста в уста или уста в нос. Да се повика специализирана реанимационна линейка.
- 9.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище се издава на основание чл. 5, ал. 1 от Инструкция №5/05.07.1996 г. на МОН.
2. Настоящият правилник влиза в сила от началото на учебната 2026/2027 година и е актуализиран на заседание на Педагогическия съвет - протокол № РД-05-15/10.09.2026 г.
3. За осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд в учебното заведение е задължително спазването на настоящия правилник, както и на Наредба №7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при изпълнени на работното оборудване.
4. Контролът по спазването на правилника се осъществява от директора на учебното заведение.